

סדר היום של כנס הרצליה הרביעי 2003

יום שלישי, 16 בדצמבר 2003, כ"א בכסלו תשס"ד

פתיחה

ד"ר **עוזי ארד**, ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

גב' **יעל גרמן**, ראש עיריית הרצליה

פרופ' **אברהם פרידמן**, דיקן בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

תמונת המאזן

- ❖ השוואת מצבה של ישראל במישור הכלכלי, החברתי והמדיני ביחס לשנים קודמות ולמדינות אחרות;
- ❖ סקרי עמדות השוואתיים לעומק החברה הישראלית;
- ❖ הערכת מצב אסטרטגית כוללת.

"מדדי הרצליה" - דוח צוות עבודה,
פרופ' **רפי מלניק**, בית ספר אריסון למנהל עסקים, המרכז הבינתחומי הרצליה

"מדדי חיפה" - דוח צוות עבודה,
פרופ' **גבריאל בן-דור**, ראש המרכז לחקר הביטחון הלאומי, אוניברסיטת חיפה

"מדדי המועצה לביטחון לאומי" דוח צוות עבודה,
אל"מ (מיל.) ד"ר **ראובן גל**, סגן ראש המועצה לביטחון לאומי וראש האגף למדיניות, חברה ותשתיות

"השינויים בסביבה האסטרטגית",
אלוף **גיורא איילנד**, המיועד לראש המועצה לביטחון לאומי, משרד ראש הממשלה

אתגרים ביטחוניים ומדיניים

האתגר הפלשתינאי

- ❖ סקירת מצב הלוחמה נגד הטרור ומאזן התוצאות;
- ❖ תמונת התהליכים במזרח התיכון והקרנתם על העימות הפלשתינאי-ישראלי;
- ❖ החלופות המדיניות;
- ❖ עתיד ההנהגה הפלשתינאית.

יו"ר: מר **אהוד אולמרט**, ממלא-מקום ראש הממשלה ושר התעשייה, המסחר התעסוקה והתקשורת

יו"ש חיים אחרי הטרור",
מר **אברהם דיכטר**, ראש שירות ביטחון כללי

"Alternatives for Resolving the Israeli-Palestinian Dispute",
Prof. **Steven L. Spiegel**, Burkle Institute for International Relations, UCLA

מתדיין: ד"ר **שמואל בר**, המכון למדיניות ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

11:15 - "צה"ל, בניין הכוח ותפישת הביטחון העתידה",
רא"ל **משה יעלון**, ראש המטה הכללי

האתגר האיראני

- ❖ מצב תכנית הגרעין של איראן וחתימתה ליכולת גרעינית צבאית;
- ❖ דרכי התמודדות של הקהילה הבינלאומית וארצות-הברית עם תוכנית זו;
- ❖ יציבות המשטר וזרמים פוליטיים באיראן

יו"ר: ח"כ ד"ר תא"ל (מיל.) **אפרים סנה**, חבר בוועדת חוץ וביטחון ויו"ר ועדת המשנה לתפישת הביטחון

"Heading Off an Iranian Nuclear Weapons Capability",
Mr. **Robert J. Einhorn**, Center for Strategic and International Studies

"Putting More Muscle into the International Effort to Stop an Iranian Nuclear Bomb",
Dr. **Patrick Clawson**, Deputy Director, Washington Institute for Near East Policy

"How to Liberate Iran",
Dr. **Michael A. Ledeen**, American Enterprise Institute

מתדיינים: מר **גדעון פרנק**, מנכ"ל הוועדה לאנרגיה אטומית
Ms. **Thérèse Delpech**, Center for International Studies and Research (CERI)

.....
"סוגיות בתפישת הביטחון",
רא"ל (מיל.) **שאול מופז**, שר הביטחון
.....

כיוונים בתפישת הביטחון ובבניין הכוח

- ❖ אילוצי התקציב ומשימות צה"ל בנוף האסטרטגי המשתנה;
- ❖ אפשרויות ומגמות בבניין הכוח של ישראל נוכח התפתחויות טכנולוגיות ולקחי המלחמה במפרץ.

יו"ר: ח"כ **ד"ר יובל שטייניץ**, יו"ר ועדת חוץ וביטחון

"Joint Force Building",

Gen. (Ret.) **Jim Jamerson**, Vice President for Middle East and Africa, Lockheed Martin Corp.

"תקציב הביטחון ובניין הכוח" - דוח צוות עבודה,
אלוף (מיל.) **איתן בן אליהו**, מנכ"ל מייסד, קבוצת סנטרי טכנולוגיות;
אלוף (מיל.) ח"כ **מתן וילנאי**

אלוף **דן חלוץ**, מפקד חיל האוויר

מתדיינים:

Adm. (Ret.) **John F. "Dugan" Shipway**, President, Bath Iron Works Corps.

Mr. **Danny E. Sebright**, Associate Vice President, The Cohen Group

Mr. **Carl Banner**, Maritime Systems and Sensors, Lockheed Martin Corp.

המשך יום שלישי, 16 בדצמבר 2003, כ"א בכסלו תשס"ד

עתיד מערך המילואים

- ❖ חלופות למבנה מערך המילואים לצה"ל העתידי;
- ❖ השלכות צבאיות, כלכליות וחברתיות.

יו"ר: ח"כ **חיים רמון**, חבר בוועדת חוץ וביטחון ויו"ר ועדת המשנה לכוח אדם

"מיצוב שירות המילואים בתפישת ביטחון מתעדכנת",
אלוף **גבי אשכנזי**, סגן הרמטכ"ל

"אנשי המילואים בצה"ל – מציאות נמשכת"
אלוף (מיל.) **גדעון שפר**, סגן נשיא אלביט מערכות

"מעריך המילואים והחברה הישראלית – מגמות, רפורמות ומהלכים נדרשים",
תא"ל ד"ר **אריאל היימן**, קצין המילואים הראשי, צה"ל ומשרד הביטחון

"תמורות במעריך המילואים: השלכות מבניות וחברתיות",
פרופ' **סטיבארט כהן**, המחלקה למדעי המדינה ומרכז בס"א למחקרים אסטרטגיים, אוניברסיטת בר אילן

"שירות המילואים והחברה הישראלית: שורשי המשבר הנוכחי וכיצד הרפורמות המתוכננות
יחריפו אותו בעתיד",
ד"ר **יגיל לוי**, המחלקה לסוציולוגיה, מדע המדינה ותקשורת, האוניברסיטה הפתוחה

עמיד תעשיות הביטחון

- ❖ תעשיות הביטחון כמרכיב בבניין הכוח, כתשתית לאומית וכמנוע לצמיחה כלכלית, טכנולוגית וחינוכית;
- ❖ יחס השקעה ליצוא בתעשיות אלה;
- ❖ שימור היתרון האיכותי של תעשיות הביטחון במסגרת האילוצים התקציביים הנוכחיים.

יו"ר: אלוף (מיל.) **עמוס ירון**, מנכ"ל משרד הביטחון

"עמיד תעשיות הביטחון" - דוח צוות עבודה,
מר **משה קרת**, מנכ"ל התעשייה האווירית לישראל;
מר **ניר גלעד**, לשעבר החשב הכללי במשרד האוצר
ד"ר **יעקב שיינין**, מנכ"ל, מודלים כלכליים;

"התעשייה הביטחונית בישראל והשפעתה על התשתית המדעית",
מר **אליעזר זנדברג**, שר המדע והטכנולוגיה

מתדיינים: מר **יוסף אקרמן**, נשיא ויו"ר מועצת המנהלים, אלביט מערכות;
מר **גיא שלגי**, נשיא ומנכ"ל רפא"ל – רשות פיתוח אמצעי לחימה

ארוחת ערב
יו"ר: **שבת שביט**

"ממלכתיות ומורשת בן גוריון"
ח"כ **שמעון פרס**, ראש הממשלה לשעבר

יום רביעי, 17 בדצמבר 2003, כ"ב בכסלו תשס"ד

אתגרים בזירה הבינלאומית

אתגרים וקשרים מיוחדים בזירה הבינלאומית

- ❖ המאבק המדיני נגד ישראל בזירת הבינלאומית ובאוו"מ על רקע מגמות אנטי-יהודיות;
- ❖ דילמות בניווט מדיניות החוץ של ישראל נוכח מצבים וקשרים מיוחדים וביזור קשריה הבינלאומיים;
- ❖ מגמותיה של רוסיה במזרח התיכון;
- ❖ מעמדה המיוחד של טייוואן וקשריה עם ישראל.

יו"ר: אל"מ (מיל.) ד"ר **ערן לרמן**, מנכ"ל משרד ישראל והמזרח התיכון, הוועד היהודי האמריקני

"The United Nations Agenda and Israel",
Prof. **Anne Bayefsky**, York University and Columbia University

"Rising Anti-Semitism in the International Arena",
Mr. **Abraham H. Foxman**, National Director, Anti-Defamation League

"Taiwan-Israel Relations: A Strategic Outlook",
Dr. **Kuo-Hsing Liu**, Executive Secretary, Research and Planning Board, Ministry of Foreign Affairs, Taiwan

מתדיין:

Discussant: Mr. **Chun-pu Hu**, Director, Research and Planning Board, Ministry of Foreign Affairs, Taiwan

מר **בנימין נתניהו**, שר האוצר

מרכיבים במשוואת קשרי ישראל - ארצות-הברית

- ❖ סדר היום הישראלי-אמריקני;
- ❖ נוצרים ידידי-ישראל בארצות-הברית כבעלי ברית;
- ❖ ארצות-הברית לקראת בחירות 2004 – הלכי רוח וזרמים מדיניים.

יו"ר: מר **נתן שרנסקי**, השר לענייני תפוצות, חברה וירושלים

מר"מכשולים וסיכונים ביחסי ישראל-ארצות-הברית"
דן **הלפרין**, מנכ"ל מייסד, איפטיק

“The Worldwide Evangelical Christian Community: Israel's Strategic Friend or Threat?”,
Rabbi **Yechiel Eckstein**, President, The International Fellowship of Christians and Jews (Hakeren L'yedidut, Israel)

“Why Evangelical Christians Support Israel?”,
Dr. **Pat Robertson**, Chairman, Christian Broadcasting Network

מתדיין : השגריר **יורם בן-זאב**, סמנכ"ל צפון אמריקה, משרד החוץ

המשך יום רביעי, 17 בדצמבר 2003, כ"ב בכסלו תשס"ד

אפשרויות והזדמנויות ביחסי ישראל - אירופה

- ❖ חלופות, נוסחאות ומסגרות להידוק קשרי ישראל-אירופה ;
- ❖ האיחוד האירופי וישראל לקראת "אירופה המורחבת" ;
- ❖ שותפות ומשולבות של ישראל עם ארגוני ביטחון באירופה ועם הברית הצפון-אטלנטית המתרחבת.

יו"ר : השגריר **יואב בירן**, מנכ"ל משרד החוץ

"האם ניתן לגשר בין אינטרסים וערכים משותפים לבין מדיניות חוץ?",
השגריר ד"ר **עודד ערן**, שגריר ישראל ליד מוסדות האיחוד האירופי

“Toward a Strategic Partnership”,
Ambassador **Marc Otte**, EU Special Representative to the Middle East Peace Process

“Israel and the EU's New Neighborhood Policy”,
Dr. **Michael Leigh**, Deputy Director General, DG External Relations (RELEX), European Commission

מתדיינים :

Ambassador **Giancarlo Chevellard**, Head of the Delegation of European Commission to Israel

Dr. **Ronald Asmus**, The German Marshall Fund of the United States

.....
Mr. Joschka Fischer, Vice Chancellor and Minister of Foreign Affairs, Federal Republic of Germany
.....
.....

.....
"מדיניות החוץ",
מר **סילבן שלום**, סגן ראש הממשלה ושר החוץ
.....

ארוחת צהרים

אתגרים כלכליים

המציאות המשתנה במשק האנרגיה העולמי והשלכותיה

- ❖ שוק הנפט העולמי לאחר עיראק – כיוונים, מגמות והשלכות למדיניות האנרגיה הלאומית ולהיערכות המשק בישראל;
- ❖ התפתחויות במדיניות האנרגיה הלאומית.

יו"ר: מר יוסף פריצקי, שר התשתיות הלאומיות

"Future of the Global Energy Market",
Dr. Edward Morse, Hess Energy Trading Co.

"הנפט כמשאב אסטרטגי במשחק הכוחות העולמי והאזורי – משמעויות אופרטיביות לישראל" - דוח

צוות עבודה,

מר ישר בן מרדכי, מנכ"ל בתי הזיקוק לנפט;

"תכנית האב למשק האנרגיה עד שנת 2025",
אל"מ (מיל.) אלי רונן, מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות

"הרפורמה במשק החשמל בישראל",
פרופ' חיים בן שחר, אוניברסיטת תל אביב

מתדיינים: מר עמיר מקוב, יו"ר המכון הישראלי לנפט ואנרגיה
ד"ר מרים הרן, מנכ"לית המשרד לאיכות הסביבה

המשך יום רביעי, 17 בדצמבר 2003, כ"ב בכסלו תשס"ד

הפיקוח על הבנקים וחוסן פיננסי

- ❖ מערכת הבנקאות בישראל והפיקוח על הבנקים;
- ❖ האם הפיקוח על הבנקים בארץ מוגזם, מספיק או חסר? בחינה מהזוויות: הממלכתית-המפקחת; העסקית-בנקאית; האקדמית-השוואתית; והבינלאומית.

יו"ר: פרופ' אמיר ברנע, דיקן מייסד, בית ספר אריסון למנהל עסקים, המרכז הבינתחומי הרצליה

"עקרונות הפיקוח על הבנקים ואופן יישומם",
מר יואב להמן, המפקח על הבנקים, בנק ישראל

"Is There too Much or too Little Bank Regulation and Supervision in Israel? - An Opinion Based on International Standards",
Dr. Liliana Schumacher, International Monetary Fund

"בנקאות ורגולציה",
מר אליעזר יונס, לשעבר מנכ"ל בנק הפועלים

"Financial Market Accessibility and Economic Development: - An Overview of Evidence",
פרופ' עודד שריג, דיקן בית ספר אריסון למנהל עסקים, המרכז הבינתחומי הרצליה

מתדיינים : מר זאב אבלס, יו"ר דירקטוריון בנק איגוד, לשעבר המפקח על הבנקים ;
ד"ר יורם טורבוביץ, לשעבר מנכ"ל דיסקונט השקעות והממונה על ההגבלים העסקיים

מנופים כלכליים לקידום המשק והחברה

- ❖ מגזר טכנולוגית-העלית כמנוע להזנקת המשק, לפיתוח חברתי ולצמצום פערים ; קידום תעשייה זו באמצעות מימון ממשלתי לעסקאות בשווקים בינלאומיים ;
- ❖ השקעות זרות בישראל והגמשת הרגולציה לעידוד הצמיחה ;
- ❖ מערכת הבריאות בישראל – כיצד ניתן לשדרגה?
- ❖ פיתוח אזורי כמאיץ לפיתוח לאומי.

יו"ר : מר דני נווה, שר הבריאות

"תעשיית ההייטק – מנוף לפיתוח כלכלי וחברתי" - דוח צוות עבודה ,
מר אלי איילון, יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל, DSP Group, Inc.

"Buy-Outs, Deregulation, and Privatization",
Sir **Ronald Cohen**, Founding Partner and Chairman, Apax Partners Worldwide LLP

"Bargain Medicine: Anatomy of a High Quality Healthcare System, Valiantly Operating with Inadequate Funding, or Socialism in Action: How to Over Promise and Under Deliver",
Mr. **Kenneth Abramowitz**, Managing Director, The Carlyle Group

"פיתוח הנגב כמנוף לאומי",
פרופ' **אבישי ברוורמן**, נשיא אוניברסיטת בן גוריון בנגב

מתדיין : השגריר **יוסי גל**, סמנכ"ל לעניינים כלכליים, משרד החוץ

ארוחת ערב

"Economic Liberty as a Security Strategy",
Mr. **Christopher DeMuth**, President, American Enterprise Institute

"סולידריות וצלם אנוש בסכסוך המתמשך",
פרופ' **שלמה אבינרי**, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים

יום חמישי, 18 בדצמבר 2003, כ"ג בכסלו תשס"ד

אתגרים חברתיים

לכידות ופערים בחברה

- ❖ השלכות המצב הכלכלי, הפערים החברתיים והטרור על לכידותה של החברה בישראל;
- ❖ חוסן קהילתי – מקומו בחוסן הלאומי ודרכי בנייתו;
- ❖ חזרה למעגל התעסוקה;
- ❖ מצוקת הילדים – מימדיה, השלכותיה ודרכי הטיפול בה.

יו"ר: מר זבולון אורלב, שר הרווחה

"לכידות וחוסן חברתי" - דוח צוות עבודה,

פרופ' אברהם פרידמן, דיקן בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה; ד"ר יגאל בן-שלום, מנכ"ל (נבחר), המוסד לביטוח לאומי; המכון למדיניות ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה;

ד"ר ג'וני גל, בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש פאול ברוואלד, האוניברסיטה העברית בירושלים;

ד"ר מומי דהאן, בית ספר למדיניות ציבורית, האוניברסיטה העברית בירושלים;

פרופ' הלל שמיד, דיקן בית הספר לעבודה סוציאלית ע"ש פאול ברוואלד, האוניברסיטה העברית בירושלים

"חוסן קהילתי – האתגר החברתי בבניית החוסן הלאומי",

גבי דליה לב-שדה, מנהלת השירות לעבודה קהילתית, קליטת עלייה ושיקום שכונות, משרד הרווחה

מתדיינת: אל"מ (מיל.) אתי פרץ, יו"ר איגוד העובדים הסוציאליים בישראל

דמוגרפיה וכלכלה

- ❖ מהי השפעתם של נתוני-יסוד דמוגרפיים על שיעור הצמיחה בישראל?
- ❖ כיצד הם ישפיעו על הצמיחה בעתיד?

יו"ר: מר מאיר שטרית, שר במשרד האוצר

"השלכות כלכליות על הבעיה הדמוגרפית" - דוח צוות עבודה,

ד"ר יעקב שיינין, מנכ"ל חברת מודלים כלכליים

מתדיינים: מר יוסף הולנדר, יו"ר מועצת המנהלים, JACADA

פרופ' אריה אלדד

מדיניות מיעוטים לישראל - ערביי ישראל

- ❖ מדיניות מיעוטים כוללת לישראל ומהותה;
- ❖ עיון מחודש בבעיותיו של המיעוט הערבי בישראל וביחסיו עם המדינה;
- ❖ דרכי פעולה לטיפול בתחומים העיקריים.

יו"ר: גב' **ציפי לבני**, השרה לקליטת העלייה

דוח פרופ' **אהוד שפרינצק** ז"ל, דיקן מייסד, בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה
פרופ' **דוד נחמיאס**, בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

"מדיניות מיעוטים לישראל – ערביי ישראל" - דוח צוות עבודה,

אלוף (מיל.) **עוזי דיין**, ראש "הפורום לאחריות לאומית";

מר **שאוקי חטיב**, יו"ר ועדת המעקב של ערביי ישראל

המשך יום חמישי, 18 בדצמבר 2003, כ"ג בכסלו תשס"ד

"ללמוד מאיראן וממצרים",
ד"ר **יצחק רביד**

"מיעוטים לאומיים בארץ ובעולם",
ד"ר **אלכסנדר יעקובסון**, החוג להיסטוריה, האוניברסיטה העברית בירושלים

"The Imperative of Institutionalizing Co-Existence in Israel",

Mr. **Alan B. Slifka**, Founder & Chairman of the Board, The Abraham Fund Initiatives

"Beyond Minorities – The Future of Diversity Policies",

Prof. **Mari Fitzduff**, Brandeis University

מתדיינים: ד"ר **חנא סוייד**, ראש המרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי
מר **דן שיפטן**, המרכז לחקר הביטחון הלאומי, אוניברסיטת חיפה

שלטון החוק וחוסן לאומי

- ❖ מרות החוק ואכיפתו על אישי ציבור;
- ❖ כיצד משפיעים תהליכי האכיפה והויכוחים הציבוריים בעניין מעמד גורמי האכיפה והמשפט, על עמדות הציבור ביחס לשלטון החוק ולגורמי האכיפה?
- ❖ האם קיים שוויון בפני החוק? האם קיימת אפליה באכיפה בין קבוצות חברתיות שונות?
- ❖ המאבק בטרור ושלטון החוק.

יו"ר: פרופ' **אמנון רובינשטיין**, דיקן בית ספר רדזינר למשפטים, המרכז הבינתחומי הרצליה

"שלטון החוק וחוסן לאומי" - דוח צוות עבודה,

עו"ד **דן מרידור**;

פרופ' **אריה רטנר**, דיקן הפקולטה למדעי החברה, אוניברסיטת חיפה

“Defending Against Terrorism Within the Rule of Law”,
Prof. **Alan Dershowitz**, Harvard Law School

ארוחת צהרים

מר **יוסף לפיד**, סגן ראש הממשלה ושר המשפטים

שינוי מערכת החינוך

- ❖ כיצד לשדרג את מערכת החינוך, לשפר את הישגיה ולהשיא את תרומתה לכלכלה, לביטחון ולחברה – וכל זאת, ללא תוספת תקציב?
- ❖ כיצד ניתן להשביח את תכניות הלימוד, את הניהול במערכת ואת מעמד המורה?

יו"ר: גב' **לימור לבנת**, שרת החינוך התרבות והספורט

תכנית הרצליה: **“מערכת החינוך לקראת מהפך”** - דוח צוות עבודה,
ד"ר **שמשון שושני**, מנכ"ל תגלית BIRTHRIGHT Israel -

“הצעה לרפורמה מבנית במערכת החינוך של ישראל” – דוח ועדת א.ל.ה., הפורום לאחריות לאומית

אלוף (מיל.) **הרצל בודינגר**, נשיא, מנכ"ל ויו"ר מועצת המנהלים של ראדא תעשיות אלקטרוניות

מתדיינים: פרופ' **יעקב כץ**, יו"ר המזכירות הפדגוגית, משרד החינוך התרבות והספורט
ח"כ **אילן שלגי**, יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת
מר **אהרון פוגל**, יו"ר נס טכנולוגיות

אתגרי מנהיגות

בונים מנהיגות יהודית עתידית

- ❖ סדר היום של העולם היהודי ואתגרי היהודית בעתיד;
- ❖ הכשרה וטיפוח מנהיגות לקהילות ולקמפוסים

יו"ר: מר **סלי מרידור**, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית לארץ ישראל וההסתדרות הציונית העולמית

“To Ennoble and to Enable”,

Mr. **Richard Joel**, President, Yeshiva University and Former President, Hillel – The Jewish Foundation for Life

“Preparing Jewish Leaders for the Campus”,

מר **אלן הופמן**, מנכ"ל המחלקה לחינוך יהודי ציוני, הסוכנות היהודית לארץ ישראל

“From the Campus to the Community: the Parents and Politicians of tomorrow”,

Mr. **Alan Senitt**, Former Chairman of the Union of Jewish Students of the UK and Ireland

“Latest Developments and Changes in Russian Political Landscape: What can be in Store for Israel?”,
Mr. **Evgeny Kiselev**, Editor-in-Chief, “Moskovskiye Novosty”

מנהיגות לאומית וציווייה

- ❖ בהכרעות כואבות וגורליות, מה נדרש מהמנהיגות בדרג הלאומי בישראל?
- ❖ תרבות הניהול והתכנון ארוך-הטווח כמאפייני מנהיגות ברמה הלאומית וביטויה;
- ❖ לקחי המנהיגות הציבורית ברמה העליונה בעולם המערבי ובמציאות הישראלית;
- ❖ מנהיגות בראשות הממשלה – מטה ראש הממשלה ותפקודו.

יו"ר: עו"ד **דליה רבין-פילוסוף**, יו"ר הוועד המנהל וראש מרכז רבין לחקר ישראל
“מנהיגות כניהול”, דוח צוות עבודה,
מר **אלי הורוביץ**, יו"ר קבוצת טבע תעשיות פרמצבטיות

“The Challenge of Leadership”,
Prof. **Ronald Heifetz**, John F. Kennedy School of Government, Harvard University

המשך יום חמישי, 18 בדצמבר 2003, כ"ג בכסלו תשס"ד

נעילה

יו"ר: השגריר **זלמן שובל**, יו"ר הוועד המנהל, המכון למדיניות ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

פרופ' **אוריאל רייכמן**, נשיא המרכז הבינתחומי הרצליה

“נאום הרצליה”,
מר **אריאל שרון**, ראש הממשלה

ארוחת ערב

דברי פרידה
ד"ר **עוזי ארד**, ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה, המרכז הבינתחומי הרצליה

צוותי עבודה

מדדי הרצליה

ראש הצוות – פרופ' רפי מלניק
גב' לאה אחדות
ד"ר מישל סטרבצ'ינסקי
ד"ר עפר צלרמאיר
מר טומי שטיינר
ד"ר זלמן שיפר

מדדי חיפה

ראש הצוות – פרופ' גבריאל בן-דור
ד"ר עמי פדהצור
ד"ר דפנה קנטי-נסים

המנהיגות הפלסטינית בעידן שלאחר ערפאת

ראש הצוות – ד"ר שמואל בר
ד"ר יובל ארנון
עו"ד חיים בן עמי
ד"ר גרשון בסקין
פרופ' יוסף גינת
אל"מ (מיל.) אורי הורוביץ
אל"מ (מיל.) שלום הררי
ד"ר נחמן טל
מר יעקב ניב
מר יצחק לבנון
פרופ' מנחם מילסון
פרופ' שאול משעל
אלוף (מיל.) יעקב עמידרו
מר פנחס ענברי
ד"ר ראובן פז
מר דני רובינשטיין

תקציב הביטחון ובניין הכוח

ראש הצוות – אלוף (מיל.) איתן בן אליהו
אל"מ (מיל.) מיכאל אלתר
עו"ד חיים בן עמי
אלוף (מיל.) פרופ' יצחק בן ישראל
אלוף (מיל.) ח"כ מתן וילנאי
אלוף (מיל.) אלכס טל
אלוף (מיל.) שלמה ינאי
אל"מ (מיל.) איתמר יער
אלוף (מיל.) מנחם מרון
אלוף (מיל.) יעקב עמידרו
מר משה קרת
מר מיכאל פדרמן

עמיד תעשיות הביטחון

ראש הצוות – מר משה קרת
מר יוסי אקרמן
אלוף (מיל.) הרצל בודינגר
עו"ד דני בירן
מר חזי חרמוני
מר גלעד ניר
מר דורון סוסליק
ד"ר יעקב שיינין
מר גיורא שלגי
אלוף (מיל.) גדעון שפר
מר עזרא שפרוט
אל"מ (מיל.) יעקב תורן

מדדי המועצה לביטחון לאומי

ראש הצוות – אל"מ (מיל.) ד"ר ראובן גל
תא"ל (מיל.) מאיר אלרן

השלכות כלכליות על הבעיה הדמוגרפית

ראש הצוות – ד"ר יעקב שיינין
מר יריב שגב

תעשיית ההייטק – מנוף לפיתוח כלכלי וחברתי

ראש הצוות – מר אלי איילון
מר אבי איפרגן
מר יהודה זיסאפל
גב' אילנה טרסטון
מר יאיר סרוסי

לכידות וחוסן חברתי

ראשי הצוות – פרופ' אברהם פרידמן, ד"ר יגאל
בן-שלום,
גב' לאה אחדות
עו"ד חיים בן עמי
ד"ר ג'וני גל
ד"ר מומי דהן
פרופ' אברהם דורון
מר ארנון מנטבר
מר יקותיאל צבע
פרופ' יעקב קופ
פרופ' יונה רוזנפלד
פרופ' הלל שמיד

שלטון החוק וחוסן לאומי

ראש הצוות – פרופ' אמנון רובינשטיין
עו"ד נאוה בן אור
עו"ד חיים בן עמי
פרופ' ישראל גלעד
מר יאיר הורוביץ
עו"ד אמנון זכרוני
עו"ד דן מרידור
עו"ד יעקב רובין
פרופ' אריה רטנר
פרופ' רון שפירא

מערכת החינוך לקראת מהפך

ראש הצוות – ד"ר שמשון שושני
מר שמואל אבואב
ד"ר עוזי ארד
מר נחום בלס
גב' גילה בן הר
עו"ד חיים בן עמי
פרופ' דוד חן
מר רון נחמן
פרופ' דוד נחמיאס
מר אהרן פוגל
ד"ר טלי פרוינד
אלוף (מיל.) יהודה שגב
פרופ' עוזר שילד

מדיניות מיעוטים לישראל – ערביי ישראל

ראש הצוות – אלוף (מיל.) עוזי דיין

מר חוסאם אבו-בכר

מר צבי אלדרוטי

עו"ד ד"ר יהודה בן-מאיר

עו"ד חיים בן עמי

מר משה גביש

עו"ד וופא זועבי-פאהום

מר שאוקי חטיב

גב' נדיה חילו

ד"ר ראסם חמיסי

ד"ר חנא סוייד

מר אסעד עזאיזה

מר דן פתיר

ד"ר יצחק רביד

פרופ' אמנון רובינשטיין

ד"ר אלי רכס

הנפט כמשאב אסטרטגי במשחק הכוחות העולמי

והאזורי - משמעויות אופרטיביות לישראל

ראש הצוות – מר עמיר מקוב

אל"מ (מיל.) ד"ר שמואל אבן

מר ישר בן מרדכי

מר יוסי גילבן

מר עמוס גרניט

ד"ר עמית מור

מר שמואל קלמפנר

אל"מ (מיל.) אלי רונן

בונים מנהיגות לתפוצות

ראש הצוות – תא"ל (מיל.) אפרים לפיד

גב' קרול סלומון

מר מרק גולד

מר רוברט גולדברג

ד"ר מישה גלפרין

מר אילן וגנר

ד"ר יהודה ויינראוב

מר דניאל סולודוצ'ו ספרינברג

מר יעקב סלומון

גב' ג'וליה קושיצקי

מר מנדל קפלן

מר בריאן קרנר

מנהיגות כניהול

ראש הצוות – עו"ד דליה רבין-פילוסוף

ד"ר עוזי ארד

אלוף גיורא איילנד

אלוף (מיל.) איתן בן אליהו

אל"מ (מיל.) ד"ר ראובן גל

מר אלי הורוביץ

מר יצחק לבנון

פרופ' אריה נדלר

מר טומי שטיינר

פרופ' גבריאל שפר

מנהלת הכנס

נשיאות

מר אברהם ביגר, אלוף (מיל.) יצחק חופי, מר אלי לנדאו, ד"ר ליאורה מרידור, אלוף (מיל.) מאיר עמית, פרופ' אברהם (רמי) פרדימן, פרופ' אוריאל רייכמן, מר שבת שביט, השגריר זלמן שובל

יו"ר

ד"ר עוזי ארד

מנהל הכנס

מר מירון מנור

ועדה מייעצת

אלוף (מיל.) איתן בן-אליהו, פרופ' גבריאל בן-דור, מר בני בריסקין, פרופ' אמיר ברנע, מר נמרוד ברקן, אלי"מ אחיאב גולן, תא"ל (מיל.) עמוס גלבע, גבי דבורה גנני-אלעד, מר ישעיהו דליות, מר דן הלפרין, אלי"מ (מיל.) איתמר יער, אלי"מ (מיל.) ד"ר ערן לרמן, תא"ל (מיל.) אפרים לפיד, פרופ' דוד נחמיאס, אלי"מ (מיל.) ד"ר ארז סברדלוב, גבי דליה סגל, ד"ר מרדכי סגל, עו"ד אורי סלונים, מר חיים פלד, פרופ' דב פקלמן, מר דן פתיר, מר מושיק קוברסקי, עו"ד דליה רבין-פילוסוף, מר דן שיפטן, מר אהרן שרף

צוות מארגן

ד"ר ישראל אלעד-אלטמן מנהל אקדמי, אלי"מ (מיל.) מיכאל אלתר מנהל קשרי חוץ, עו"ד חיים בן-עמי מתאם צוותי עבודה, תוכן, הזמנות ותקשורת, מיכל וינר מתאמת פרסומים, יואב פורת מתאם הפקות, ננסי פומגרין עמיתת מחקר, מתאמת קשרי חו"ל טומי שטיינר עמיתת מחקר, מתאם מחקר ובקרה, טל גוטסדינר-סבג דוברות ותקשורת, שמחה אלן מרכז קשרי חו"ל, ד"ר שמואל בר עמיתת מחקר בכיר, אחראי על הדיווח, המחשוב והאינטרנט, רחל מכטיגר עמיתת מחקר בכירה ורכזת דיווח, ד"ר יגאל בן שלום עמיתת מחקר בכיר, בני בריסקין עמיתת מחקר בכיר, יצחק לבנון עמיתת מחקר בכיר, אבי איפרגן עמיתת מחקר ועורך תקציבים, תמי צדוק דוברת המרכז הבינתחומי, בלהה הוכמן מתאמת המרכז הבינתחומי, זיו בורשטיין עוזרת לדוברת המרכז הבינתחומי, דנה משולבין מרכזת הפקות במרכז הבינתחומי

רחל דורון ראש הלשכה ואמרכלות, אילנה טל צוות מנהלי, עינת פורת צוות מנהלי, אלה קנדל ארגון כנסים, גרפיקה, מנהלה וכספים, רונן צחור ספריה וארכיון, אמיתי בר מחשוב ואינטרנט

עוזרי מחקר: גילי רחמים, נגה איזקסון, אורלי לוטן, שרון גרנות, שי בן-עזרא
סיוע אדמיניסטרטיבי: מייק אוטמזגין, אלון אלוני, יעל אלמוג, אלי אלפנט, תומר אקסלרוד, צביקה ברונפמן, יורי ברינוב, שירה גוהר, איתי גורמז, אורי גינות, אביהו זפט, מירב כהן, עמרי כהן, מירב מור, רותי מיטלמן, נועה מנדל, קרן סגל, טל עופר, אנדרי צופרין, יהודית קורין, ינון רייטי, עדן תורם, עופר תמיר

דוברות ויחסי ציבור: ליאור חורב, מיכל בן-זקן, גאיה הבר – "אקטיב 2000"

המרכז הבינתחומי הרצליה

על פי מודל אוניברסיטאות העילית בארצות-הברית, פועל המרכז הבינתחומי הרצליה כמוסד אקדמי פרטי, ראשון מסוגו בישראל. המרכז הבינתחומי, מוסד ללא מטרות רווח, נוסד על ידי פרופ' אוריאל רייכמן, לתועלת הציבור והחברה בישראל. בשל בחירתו לא לקבל סבסוד ממערכת התקצוב הממשלתית של ההשכלה הגבוהה, נהנה המרכז הבינתחומי מחירות אקדמית ומנהלית מלאה. גישתו של הבינתחומי היא של מוסד אקדמי המקפיד על מצוינות במחקר ובהוראה, לצד דגש על אחריות חברתית ומעורבות בקהילה.

המרכז הבינתחומי שם לו למטרה להכשיר את מנהיגות העתיד של מדינת ישראל, תוך טיפוח מנהיגות עסקית, פוליטית, טכנולוגית ומשפטית ברמה הגבוהה ביותר. הדרך להשגת המטרה היא באמצעות הקניית השכלה בינתחומית ייחודית, המשלבת לימוד תיאורטי מעמיק, לצד הכשרה מעשית. מאז הקמתו ב-1994 הצטרפו לסגל המרכז הבינתחומי טובי המרצים מהאוניברסיטאות המובילות בעולם ובישראל, ותרמו מניסיונם העשיר כדי ללמד, לחקור ולפתח את תוכניות הלימוד.

השנה מציין המרכז הבינתחומי הרצליה עשור לפעילותו. תחת הכותרת "עשור של מנהיגות", יערוך הבינתחומי השנה שורה של כנסים ואירועים, שכנס הרצליה הרביעי נמנה עליהם. נוסף על כך, חונך השנה הבינתחומי שורה של ניירות עמדה בנושא רפורמה בממשל ובמנהל הציבורי בישראל.

כ-3,000 סטודנטים לומדים כיום לתואר ראשון ולתואר שני במסגרת חמשת בתי הספר הבינתחומי: ביי"ס רדזינר למשפטים, בראשות פרופ' אמנון רובינשטיין, ביי"ס אריסון למנהל עסקים, בראשות פרופ' עודד שריג, ביי"ס אפי ארזי למדעי המחשב, בראשות פרופ' שמעון שוקן, ביי"ס לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה, בראשות פרופ' אברהם (רמי) פרידמן וביה"ס הבינלאומי ע"ש רפאל רקנאטי, בראשות ד"ר איילת בן עזר.

לצד פעילות המכון למדיניות ואסטרטגיה, פועלים במרכז הבינתחומי מכוני מחקר נוספים: המכון הבינלאומי למדיניות נגד טרור (ICT), בראשות ד"ר בועז גנור ויו"ר הוועד המנהל, שבתי שביט; מרכז קיסריה אדמונד בנימין דה רוטשילד לשוק ההון וניהול סיכונים, בראשות פרופ' עודד שריג ופרופ' יעקב בודוך; מרכז ריץ' ללימוד וחקר השווקים הפיננסיים, בראשות ד"ר רפי אלדור; והמרכז לחקר סוגיות בינלאומיות (GLORIA), בראשות פרופ' בארי רובין.

בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה

על פי המודל של בתי הספר לממשל המובילים בעולם, ובהתבסס על הכרת צורכי הממשל, המנהל והמשק הפרטי בעידן המודרני, הוקם ב-1999 בית ספר לאודר לממשל. מטרת ביי"ס לאודר, שהוקם בתרומתו של השגריר רונאלד ס. לאודר, ובראשותו של הדיקן המייסד, פרופ' אהוד שפרינצק ז"ל, להכשיר מנהיגות עתיד לישראל. תוכנית הלימודים בבי"ס לאודר מציידת את הסטודנטים בכלים הדרושים לעיצוב המערכת השלטונית בצידה הפוליטי, המנהלתי והחברתי, ולהכשירם למילוי תפקידים בכירים בממשל על כל מערכותיו. לצד הפעילות המחקרית של הסגל, פועלים במסגרת ביי"ס לאודר לממשל: המכון למדיניות ואסטרטגיה, מרכז GLORIA והמכון הבינלאומי למדיניות נגד טרור (ICT). עשרות סטודנטים זרים מכל רחבי העולם החלו ללמוד השנה בתוכנית הבינלאומית בבית ספר לאודר לממשל, השמה דגש על לימודי ביטחון ומזרח תיכון, מפי טובי המומחים בארץ, אנשי אקדמיה ומעשה.

המכון למדיניות ואסטרטגיה

המכון למדיניות ואסטרטגיה פועל במסגרת בית ספר לאודר לממשל, דיפלומטיה ואסטרטגיה במרכז הבינתחומי הרצליה. עיסוקיו הם בנושאים הנתפשים כבעלי חשיבות לאומית, אשר העיון בהם עשוי לתרום לגיבוש מדיניות לאומית וליישומה. המכון מבצע פרויקטים בתחומים הבאים: דיפלומטיה ומדיניות חוץ, ביטחון ואסטרטגיה, מודיעין ועיצוב מדיניות, משאבי טבע וגיאו-פוליטיקה, כלכלה וטכנולוגיה, חברה וחוסן לאומי.

המכון משמש אכסניה לדעות ולתשומות מגוונות ושיטת עבודתו היא על דרך הגישה הבין-תחומית, העדפת ההסתכלות קדימה, חדשנות מתודולוגית והעמדת נושאים בהקשרים רחבים תוך הבאתם לכלל אינטגרציה. מטרתו להרכיב את התמונה הכוללת של הביטחון והחוסן הלאומי, במובן הרחב של המושג, ולהציע חלופות למדיניות. המכון מרכז מפגשי מנהלים בכירים ומזמן ימי עיון ודיונים, ובהם סדרת "כנסי הרצליה" השנתיים על "מאזן החוסן והביטחון הלאומי".

ראש המכון: ד"ר עוזי ארד

יו"ר הוועד המנהל: השגריר זלמן שובל

סגן ראש המכון: מירון מנור

מנהל אקדמי: ד"ר ישראל אלטמן-אלעד

מנהל קשרי חוץ: אלי"מ (מיל.) מיכאל אלתר

מתאמת פרסומים: מיכל וינר

מתאם הפקות: יואב פורת

קשרי חו"ל: שמחה אלן

סיוע לקשרי חו"ל ותקשורת: טל גוטסדינר-סבג

עמיתי מחקר בכירים: ד"ר שמואל בר, רחל מכטיגר, ד"ר יגאל בן-שלום, בני בריסקין, יצחק לבנון

עמיתי מחקר: ננסי פומגרין, טומי שטיינר, אבי איפרגן

עוזרות מחקר: גילי רחמים, אורלי לוטן, נוגה איזקסון

מיזם המידע וההסברה: חני זיו

ראש הלשכה ואמרכלות: רחל דורון

ארגון כנסים, גרפיקה, מנהלה וכספים: אלה קנדל

צוות מנהלי: אילנה טל, עינת פורת

ספרייה וארכיון: רונן צחור